

... Tôi thường đến với chị những buổi tối tan trường về. Tôi còn nhớ tên chị. Tên chị là Nhân. Tên chị bất cứ lúc nào, kể cả sau này khi đời tôi đã trải qua bao đắng cay, mỗi khi nghĩ tới, tôi lập tức vì tên chị, hình dung ra một thôn xóm êm đềm bên giòng sông nhỏ mà bóng dáng của chị thấp thoáng qua hàng cây chuối, cây ổi.

...Thuở đó, tôi chưa đủ mười tuổi, đang học tiểu học. Tuy còn nhỏ nhưng tôi đã cảm nhận được vẻ đẹp tươi mát và trong sáng của chị. Khuôn mặt chị, nước da trắng mịn, đôi mắt lá dăm đen bóng lên. Mỗi khi tôi đạp chiếc xe đạp tới với chị và khi còn ở xa, chị thấy tôi đã vội cười. Nụ cười hiền mà tôi thường bắt gặp ở mẹ tôi, nụ cười cởi mở, nhân ái. Chị cười hai hàm răng trắng muốt khiến tôi lại nghĩ tới những bông hoa nhài ngát hương ở vườn quê mà mỗi buổi sớm mai tôi thường đứng lặng nhìn những cánh hoa bé nhỏ còn đọng những giọt sương đêm.

Sau này, khi tôi trưởng thành bước vào đời. Con đường tiến thân gai góc đi tìm một chỗ đứng dưới ánh mặt trời. Con đường tình có hư cấu hoang đường và đời đã đả ngộ đôi chút hạnh phúc và đôi chút gian dối. Con đường dần thân đầy nước mắt cho quê hương. Con đường gian truân tù đày. Tất cả những con đường tôi đã đi, đã qua, không có con đường nào cho tôi niềm an

vui thật sự như con đường tuổi thơ và cuối đường có bóng dáng chị Nhân cười như hoa nở, cười chan chứa tình người. Trước chị và với chị, tuổi thơ đã cho tôi được những nhận biết để tôi an tâm là chị thương quý tôi thật tình. Tôi còn nhận biết được hơn nữa là chị chẳng bao giờ ghét bỏ tôi, hại tôi, hay làm cho tôi phải buồn giận. Con đường tuổi thơ của tôi đến với chị là con đường thanh thang vàng tươi nắng, thanh thoát khung trời, đắm thắm tiếng nói, giọng cười và chan chứa mắt nhìn thương yêu, nhân hậu của người chị, của người con gái tuổi đôi mươi mà tôi cảm được tâm hồn và xác thân trong ngọc trắng ngà...

...Con đường tuổi thơ có bóng dáng chị, hay nói cách khác hình ảnh chị và những gì chị đã đối với tôi, tạo dựng thành con đường tuổi thơ cho tôi in sâu trong ký ức, trở thành một kỷ niệm êm đềm cho cả một cuộc đời. Con đường tuổi thơ này còn mang nặng một ý nghĩa an ủi, một nâng đỡ, một thúc đẩy cho tôi dần thân vào

Người Chị

✧ **LỮ YÊN**

đời...

Chị Nhàn bán bánh tôm trên đường Cổ Ngư, bên Hồ Tây. Những chiếc bánh tôm tròn mỏng, chiên vàng đậm, có những con tôm nhỏ đỏ au. Nước mắm chị pha thật tuyệt. Rau “xà lách” và rau thơm xanh tươi của làng chuyên trồng rau nổi tiếng là làng Láng, ở ngoại thành Hà Nội. Khách hàng của chị, phần đông là học sinh, bởi vì bánh tôm với học trò chúng tôi là món quà ngon mà lại vừa túi tiền. Có những buổi đông khách, chị lảng xãng bước tới bước lui, cắt bánh tôm, mang thêm rau, rót thêm nước chấm cho khách. Dù có bận rộn, dáng chị lúc nào cũng nhẹ nhàng, dung dị. Chị thường vận áo cánh trắng, chiếc quần đen, đôi guốc mà tôi còn nhớ rõ hai quai guốc bằng da thuộc đen bóng. Chẳng một lần nào, tôi thấy đôi quai guốc dính bám bụi đất. Áo quần đơn sơ, chỉ có một kiểu, một màu, nhưng hình hài chị tôi hiểu được ngát hương xuân thì, trong suốt băng trinh. Từ mái tóc đen mượt của chị cho đến gót chân, ngón tay nuột nà, thơm sạch, cái thơm sạch của tuổi thanh xuân chưa một tỳ vết, chưa một hoen ố.

Con đường tuổi thơ của tôi có chị, nhờ chị nên thật ấm cúng và rộn rã những cảm nghĩ yên vui. Nếu có lúc nào trong lớp học hoặc khi làm bài vở ở nhà, bỗng chợt nhớ đến chị mà không thể tới với chị ngay được, trong tâm hồn tôi có một chút nhớ nhung nhẹ tựa một cánh hoa rơi se se xuống mặt hồ, khiến cho tôi tăng thêm niềm yêu quý chị chứ không hề gây cho tôi một cảm giác nào buồn bã.

Có lần, tôi tới chị. Vừa dựng chiếc xe đạp xong, tôi chạy lại bên chị. Chị đứng ngóng tôi bước tới. Tôi vội vàng: “Chị, hôm nay em có tiền” Chị cười thật hiền, khẽ lắc đầu rồi chậm rãi: “Thế cứ có tiền thì mới tới chị, còn không có tiền thì không tới với chị hả.” Tôi chưa kịp giải bày ý của tôi với chị thì chị đã tiếp: “Em ăn đáng là

bao, vài ba chiếc bánh thôi mà, đừng có lo tiền trả chị như vậy. Tôi ngập ngừng không biết nói thế nào với chị vì tôi thâm biết chị nghèo. Thật ra, tôi ăn bánh tôm của chị không biết là bao lần nhưng chẳng bao giờ chị nhận tiền tôi trả. Lúc đó, dường như chị đọc được ý của tôi, chị cảm động vòng tay ôm lấy đầu tôi. Tôi nép vào ngực chị. Tuổi thơ tôi chưa nhận biết được một mảy may xúc cảm xác thân, nhưng khi áp má vào ngực chị, tôi có được một cảm giác êm ái, nồng ấm man mác. Tôi như thấy được cái trong mát của một giòng sông, tôi như thấy được hương hoa buổi thơm ngát, như cảm giác được vị dịu ngọt của trái chín. Và, hơn hết trong tôi tràn ngập tình thương quý chị. Cho đến mãi sau này, phong trần trong cuộc sống, mỗi khi ở bên người tình tôi lại sức nhớ đến cảm giác trong trẻo ngày xưa kia khi chị ôm tôi và tôi đã thơ dại nép đầu vào ngực chị. Rồi trong cuộc sống đi tìm cái nghĩa làm người, có lúc phải lâm vào cảnh nhốn nháo, bon chen, phải trải qua những tháng ngày cơ cực, phải nhận những đối trá hèn mọn, cảm giác của chị cho tôi buổi đó đã an ủi tôi, nâng đỡ tôi và giúp tôi phấn đấu để vượt thoát qua những bộn bề, đã giúp tôi biết tri nhận và tri ân con người và cuộc đời, đã giúp tôi tìm thấy cho tôi lý lẽ sống, đã giúp tôi một đời lặn lội, mon men tới được vùng trời tâm

linh bát ngát, tối được bên bờ giòng sông tĩnh lặng.

...Thương quý chị đến độ nhiều khi tôi cảm tưởng tuổi thơ của tôi chỉ có mình chị đã đem lòng yêu quý tôi. Vì vậy mỗi khi mẹ tôi hoặc ai cho tôi chút quà gì, một trái cây, một cái bánh, cái kẹo, tôi lại hấp tấp đạp xe tới ân cần đặt vào tận lòng bàn tay chị. Chị nhận và không để chị kịp nói với tôi một lời, tôi lại vội vàng phóng xe về. Trong lòng tôi, rộn ràng vui sướng trên con đường tuổi thơ lúc tới cũng như lúc về.

...Chị là người duy nhất tạo dựng cho tôi con đường tuổi thơ và chị cũng là người duy nhất, ngoài mẹ tôi, trải trên con đường tuổi thơ cho tôi đi bao nhiêu chăm sóc, thương mến và chia sẻ. Đối với tấm lòng non dại của tôi khi đó, chị hiền như một bà tiên hay cứu giúp người khốn khổ và đẹp như một nàng công chúa trong những chuyện thần tiên tôi đã say mê đọc trong thời học trò.

Những tiếp nối sau này, đời đã đem lại cho tôi những bộ mặt đàn bà kiểu cách hơi hợt, những gian dối tự nhiên thì khuôn mặt chân thực

của chị từ đâu xa lại bỗng vụt hiện trở về, nổi bật lên rạng rỡ trong tâm hồn tôi, trong không gian tôi đang có mặt, khiến tôi lại nhủ lòng, khiến tôi lại hy vọng, khiến tôi lại mải mê trên con đường kiếm tìm ý nghĩa cho một thân phận. Mỗi lần đến với chị, chị quán quít bên tôi, tôi quán quít bên chị. Và khi rời chị, trước sau chị chỉ có một khuyên tôi phải ngoan ngoãn, phải chăm học, đừng có bao giờ mải vui chơi mà chểnh mảng việc học hành.

Hai tuần lễ liền, tôi đạp xe cuống quít đến nhà mấy người bạn học cùng lớp, chép lại những bài học tôi thiếu. Rồi ở nhà, ngày đêm chúi mũi học để thi lên lớp. Thi xong, tôi nôn nóng đạp xe tới chị Nhàn. Không phải tôi thèm món bánh tôm mà chính là tôi rất nhớ chị.

Con đường tuổi thơ, mỗi lần tới chị, lòng tôi rộn ràng biết bao. Nhưng khi tới, tôi ngạc nhiên vì chỗ chị đứng bán trống không. Tôi dựng xe, đứng ngơ ngác. Bác Thuận bán thịt bò khô ngay bên nhắc thấy tôi. Bác hát hàm như có ý đã thấy tôi. Tôi cất tiếng chào bác. Tôi ngẩn ngơ đứng lặng. Trí khôn của một đứa nhỏ để tôi nghĩ rằng chị đau bệnh rồi nên nghỉ bán. Vừa nghĩ vậy, tôi lo lắng cho chị. Tôi thắc mắc có ai chăm sóc cho chị không?

Lúc đó, tôi bỗng bực bội vì bao lâu nay biết chị nhưng tôi chẳng bao giờ hỏi nhà chị ở đâu. Và, chị cũng chẳng biết nhà tôi. Chị chỉ biết trường tôi học và đã có lần chị đến đón tôi ở cửa trường, trao cho tôi mấy chiếc bánh nếp rồi chị lại vội vã đi để dọn hàng bán cho kịp giờ các trường tan học. Tôi còn nhớ như in hôm đó, tôi vừa ra khỏi cổng trường đã nhìn ngay thấy chị đang vẫy tôi. Tôi co giò sộc tới. Chị vẫn như mọi lúc, mọi khi, nở một nụ cười thật hiền. Tôi cảm động nhìn chị, chị đã đứng chờ lâu ở dưới nắng, hai má chị ửng hồng và mồ hôi rịn ở hai thái

dương..

Tôi đứng bâng khuâng. Trí tôi hoang mang. Tôi quay nhìn bác Thuận, trong lòng tôi bối rối. Tôi muốn tới gần bác hỏi bác một lời thăm dò về chị nhưng tôi vẫn đứng chết trân tại chỗ. Bác Thuận mãi mê sắp những đĩa thịt bò khô cho khách đang ngồi chờ, nhưng dường như bác vẫn lưu ý tới tôi. Chợt bác quay nhìn tôi rồi lại cúi xuống khay hàng đựng đu đủ bào thành sợi, gan bò và thịt bò đã nướng sẵn, những chai ớt, chai dấm. Tay vừa làm, bác vừa nói vì biết rằng tôi đang còn đứng gần đó: “Chị Nhàn mới lấy chồng. Nghe nói chồng làm ở dưới nhà máy xi măng Hải Phòng. Hai vợ chồng đi xe hàng xuống Hải Phòng bốn, năm hôm rồi”. Bác ngưng một chút trả lời câu hỏi gì đó của khách rồi quay lại tôi nói tiếp: “Nhàn nó nhờ bác, nếu thấy cháu tới, bảo cháu rằng nếu thương quý chị thì phải cố gắng học hành.” Nói tới đó, bác bước ra kéo ghế mời hai người khách mới tới.

Tôi giắt xe đạp, cúi đầu bước đi từng bước. Một quãng tôi dừng lại, quãng xe đạp bên đường và ra ngồi ở bờ hồ. Nắng buổi trưa chói chang, lấp lánh từng mảng sáng bên mặt nước. Mắt tôi cay sè. Tôi không rõ bị chói, nước mắt trào ra hay tôi đã khóc. Một nỗi đau buồn đầu tiên đến trong tuổi thơ của tôi. Nỗi đau buồn khiến hai tay tôi run và môi tê dại. Tôi thầm trách chị sao không nói cho tôi biết chị sẽ lấy chồng đi xa. Có phải chị không nói vì sợ tôi buồn không?

Mặt hồ gợn sóng như tâm hồn tôi đang gợn sóng của thương nhớ. Tôi bù nhìn nghĩ rằng chị nghèo. Tuy tuổi còn nhỏ, nhưng tôi mơ hồ hiểu được rằng chỉ có những người cùng cảnh mới biết thương xót nhau thôi. Tôi thấy buồn vì còn khờ dại, còn là học trò chưa biết kiếm tiền như thế nào.

Nghĩ đến chị, tôi lại nghĩ đến người chồng

của chị. Sự hiểu biết của tôi non nớt nên không để tôi có được những tưởng tượng về người chồng của chị, về người đàn ông sẽ ở bên chị một đời. Tôi chỉ biết cầu mong người đàn ông đó hãy nâng niu chị bởi vì tôi nghĩ xác thân chị đẹp mỏng manh như một đóa hoa trắng và trong sáng như ánh trăng.

Tôi ngồi bên hồ rất lâu. Lúc đó cuối hạ rồi. Mùa thu sắp tới nhưng tôi nghĩ rằng mùa Thu sẽ đến ấy, không còn là của tôi nữa. Người ta đôi khi yêu tha thiết cảnh vật, thấy cảnh vật toàn mỹ là vì có người thân yêu ở bên. Chị đã xa rồi, mọi sự chung quanh chẳng còn gì ảnh hưởng đến tâm hồn tôi nữa.

Từ lúc đó, con đường tuổi thơ của tôi đã mất, đã mất vì chị đã mang trọn vẹn theo chị.

Lữ Yên

#522 Truyện ngắn

Con Đường Tuổi Thơ